

Zadeva T-144/02

Richard J. Eagle in drugi proti Komisiji Evropskih skupnosti

„Osebe, zaposlene v skupnem podjetju JET – Enako obravnavanje – Neuporaba statusa začasni uslužbenec – Člen 152 ESAE – Razumen rok – Utrpljena premoženjska škoda“

Sodba Sodišča prve stopnje (prvi senat) z dne 5. oktobra 2004 . . . . . II - 3386

Povzetek sodbe

1. *Uradniki – Tožba – Pravica do vložitve tožbe – Osebe, ki zahtevajo odškodnino zaradi zaposlitve pri skupnem podjetju ESAE zunaj okvira ureditve, ki se uporablja za druge uslužbence*
(Pogodba ESAE, člen 152)

2. *Uradniki – Tožba – Roki – Osebe, ki zahtevajo odškodnino zaradi zaposlitve pri skupnem podjetju ESAE zunaj okvira ureditve, ki se uporablja za druge uslužbence – Spoštovanje razumnega roka – Trajanje in začetek teka roka*
(Statut Sodišča, člen 46; Kadrovski predpisi, člen 90)
3. *Uradniki – Začasni uslužbenci – Zaposlovanje – Osebe, ki ga zaposluje skupno podjetje ESAE Joint European Torus (JET) – Pooblastilo institucij za odločanje po prostem preudarku – Meje*
(Sklep Sveta 78/471)
4. *Uradniki – Nepogodbena odgovornost institucij – Pogoji – Nezakonitost – Škoda – Vzročna zveza – Pojem – Uporaba pri sporih v zvezi z uslužbenci – Merila*

1. Odškodninsko tožbo, ki jo vložijo osebe, ki so delale za skupno podjetje Joint European Torus (JET), ki je bilo ustanovljeno na podlagi določb Pogodbe ESAE, v okviru dajanja na voljo s strani tretjih podjetij, ki so bila pogodbeno vezana z JET, katere predmet je odškodnina za škodo, ki je v tem, da v nasprotju s statutom JET te osebe niso bile zaposlene kot začasni uslužbenci, za katere velja ureditev, ki se uporablja za druge uslužbence, je treba obravnavati, kot da je del spora med Skupnostjo in njenimi uslužbenci.

jeno pojmovanje v zvezi s tem povzroči pravno negotovost, saj bi bile morebitne tožeče stranke v položaju negotovosti, glede na to, kakšno pravno sredstvo izbrati, ali s tem, da jim omogoča umetno izbiro. Tretjič in končno, odločitve tožečih strank za postopek iz členov 90 in 91 Kadrovskih prepisov institucije, ki so stranke spora, niso prerekale, pri čemer so priznale, da imata spor in očitano nepravilno ravnanje podlago v kadrovsko-pravnih določbah.

(Glej točke 39, 42, 43 in 47.)

Namreč, prvič, pravni problemi, ki jih predstavlja ta tožba, se, kot pri tožbi osebe, ki zahteva status uradnika ali uslužbenca, nanašajo na statusne pravice. Drugič, sodna praksa pojem spora med Skupnostjo in njenimi uslužbenci pojmuje široko, saj lahko preveč ome-

2. Člen 90(1) Kadrovskih prepisov za uradnike ne določa roka za vložitev

zahteve. Spoštovanje razumnega roka pa je vendarle potrebno vedno, kadar predpis ne določa ničesar, načeli pravne varnosti ali varstva zaupanja v pravo pa omejujeta institucije Skupnosti ter fizične in pravne osebe, da bi delovale brez časovnih omejitev, zaradi česar predstavljajo tveganje za ogrožitev stabilnosti že ustvarjenih pravnih položajev. V odškodninskih tožbah, ki lahko za Skupnost povzročijo denarno obveznost, vpliva na spoštovanje razumnega roka za predložitev odškodninskega zahtevka tudi skrb za zaščito javnih financ, ki je za tožbe v zadevah, ki izhajajo iz nepogodbene odgovornosti, posebej izražena v zastaralnem roku petih let, določenem v členu 46 Statuta Sodišča.

treba ob tem, da je kot izhodišče za primerjavo mogoče vzeti zgoraj navedeni člen 46, presoditi, da bi morali zainteresirani, če so nameravali izpodbiti nezakonito diskriminatorno obravnavanje, zahtevo nasloviti na institucijo Skupnosti, ki naj bi sprejela ustrezne ukrepe za razrešitev tega položaja in njegovo odpravo, to storiti v razumnem roku, ki ne bi smel preseči pet let, šteto od trenutka, ko so vedeli za položaj, v zvezi s katerim se pritožujejo.

Za določitev tega trenutka je treba, ob upoštevanju negotovega položaja, ki je bil značilen za zaposlitev zainteresiranih oseb, vzeti sklenitev vsake letne pogodbe, začetne ali podaljšanja.

Razumnost roka se mora presojati glede na posebne okoliščine vsake zadeve in zlasti pomena, ki ga ima spor za zainteresirano stranko, zapletenosti zadeve in ravnanja strank.

(Glej točke 56, 57, 66, 68, 71, 80 in 82.)

Glede vložitve odškodninskega zahtevka oseb, ki so za skupno podjetje Joint European Torus (JET) delale v okviru dajanja na voljo s strani tretjih podjetij, ki so bila pogodbeno vezana na JET, ker bi morale biti zaposlene kotčasni uslužbenci, za katere velja ureditev, ki se uporablja za druge uslužbence, je

3. Institucije Skupnosti imajo široko pooblastilo za presojanje po prostem predudarku pri izbiri najprimernejših sredstev za rešitev svojih potreb po osebju

zlasti glede zaposlitve začasnih uslužbencev. To velja med drugim tudi na področju organizacije in delovanja skupnih podjetij.

storitev, da bi se izognila uporabi statutarnih določb. Funkcije, s pogodbami dodeljene institucijam Skupnosti, namreč ne morejo biti zaupane zunanjim podjetjem, ampak jih je moralo opraviti osebje, zaposleno v okviru kadrovske-pravne ureditve.

Okoliščina, da je statut skupnega podjetja Joint European Torus JET določal, da se „drugo osebje“ projektne skupine izbere v okviru pogodb začasne uslužbenice, Komisije ni zavezovala k takim zaposlitvam, če to ni ustrezalo potrebam projektne skupine. Uprava skupnega podjetja je torej glede sestave projektne skupine popolnoma prosto presojala, kakšen bo v njej delež posamezne od dveh kategorij osebja, navedenih v členu 8.1 statuta (osebje iz članic skupnega podjetja in drugo osebje), pri čemer se je njena izbira izrazila z vpisom v sistemizacijo delovnih mest v letnem proračunu. Prav tako je lahko zaprosila za pomoč podjetja za posredovanje dela ali za opravljanje storitev za izpolnitev različnih nalog, potrebnih za delovanje skupnega podjetja, ki pa niso spadale med opravila, ki bi mu bila dodeljena v skladu s pogodbami, tj. opravila, za katera je morala poskrbeti projektna skupina pod vodstvom direktorja projekta.

(Glej točke od 113 do 115.)

4. Na področju nepogodbene odgovornosti Skupnosti ter zlasti sporov iz razmerij med Skupnostjo in njenimi uslužbenci, pravo Skupnosti priznava pravico do odškodnine le ob izpolnitvi treh pogojev, namreč nezakoničnosti ravnanja, ki se očita institucijam Skupnosti, dejanske škode ter obstoja vzročne zveze med ravnanjem in zatrjevano škodo.

Da se prizna obstoj vzročne zveze, je načeloma treba dokazati neposredno in gotovo vzročno-posledično zvezo med kršitvijo, ki jo je storila zadevna institucija Skupnosti, ter zatrjevano škodo.

Po drugi strani pa uprava JET ni mogla skleniti takih pogodb s podjetji za posredovanje dela ali za opravljanje

Kljub temu je v okviru sporov v zvezi z uslužbenci stopnja gotovosti vzročne

zveze dosežena, ko je nezakonitost, ki jo je storila institucija Skupnosti, osebi gotovo odvzela ne nujno zaposlitev, do katere zainteresirana oseba ne more nikakor dokazati svoje pravice, temveč resno možnost, da bi bila zaposlena kot uradnik ali uslužbenec, kar ima za zainteresirano osebo posledico premoženjsko škodo, ki jo predstavlja izguba prihodkov. Ko se v okoliščinah primera izkaže za zelo verjetno, da bi zadevna institucija Skupnosti ob spoštovanju zakonitosti zaposlila uslužbenca, teoretična negotovost, ki ostaja glede rezulta-

ta, ki bi ga prinesel zakonito voden postopek, ne preprečuje, da se povrne dejanska premoženjska škoda, ki je zainteresirani osebi nastala zato, ker je bila prikrajšana za pravico, da se poteguje za delovno mesto v okviru kadrovskih predpisov, za katero bi imela vse možnosti za uspeh.

(Glej točke 99, 148 in 149.)